

ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ Λυσίας, Ὑπὲρ Μαντιθέου §§19-21

A1.

1. – Λ: οὐκ ἄξιον ἀπ' ὄψεως, ὃ βουλή, οὔτε φιλεῖν οὔτε μισεῖν οὐδένα
2. – Σ: πολλοὶ μὲν γὰρ ... κοσμίως ἀμπεχόμενοι μεγάλων κακῶν αἴτιοι γεγόνασιν
3. – Λ: τινῶν ... ἀχθομένων μοι, ὅτι νεώτερος ὢν ἐπεχείρησα λέγειν ἐν τῷ δήμῳ
4. – Λ: τὸ μὲν πρῶτον ἠναγκάσθην ὑπὲρ τῶν ἐμαυτοῦ πραγμάτων δημηγορῆσαι
5. – Σ: ἅμα μὲν τῶν προγόνων ἐνθυμούμενος, ὅτι οὐδὲν πέπαυνται τὰ τῆς πόλεως πράττοντες

ΠΑΡΑΛΛΗΛΟ ΚΕΙΜΕΝΟ Θουκυδίδης, Ἱστορίαι §§2.40.2-3

Επισήμανση: Το συγκεκριμένο παράλληλο κείμενο (προγενέστερο του λόγου του Μαντίθεου) επιβεβαιώνει την προγονική παράδοση, την οποία επικαλείται ο ομιλητής, ότι δηλαδή στην πόλη της Αθήνας η ενασχόληση με τα κοινά και τη δημόσια ζωή παράλληλα με τις ιδιωτικές υποχρεώσεις συνιστά το κριτήριο για να χαρακτηριστεί κάποιος ως άξιος πολίτης. Το απόσπασμα από τον «Επιτάφιο λόγο» του Περικλή μπορεί να αξιοποιηθεί για εμβάθυνση στην έννοια της προγονικής παράδοσης που αναφέρει ο Μαντίθεος.

B4.

γεγόνασιν, ἡσθόμην, δοκῶ, διατεθῆναι, κριταί

ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ Πλάτων, Μένων 71e-72a

Ενδεικτικές νεοελληνικές αποδόσεις

Μα δεν είναι δύσκολο, Σωκράτη να πω. Πρώτα πρώτα, αν θέλεις να μιλήσω για την αρετή του άνδρα, είναι ευκολότερο· γιατί τούτη είναι η αρετή του, να είναι ικανός να διοικεί την πόλη, και, κάνοντας αυτό να ευεργετεί τους φίλους και να βλάπτει τους εχθρούς, και να προσέχει ο ίδιος να μην πάθει τίποτε τέτοιο. Αν πάλι θέλεις την αρετή της γυναίκας, δεν είναι δύσκολο να αναπτύξω ότι πρέπει αυτή να κυβερνά καλά το σπίτι, συντηρώντας καλά όσα έχει μέσα και όντας υπάκουη στον άνδρα. Άλλη	Δεν είναι δύσκολο Σωκράτη, να σου πω. Πρώτα πρώτα, αν θέλεις να μάθεις για την αρετή του άνδρα, εύκολο· συνίσταται στην ικανότητα ν' ασχολείται τούτος με τις υποθέσεις της πόλης και κατά την ασχολία του αυτή να κάνει καλό στους φίλους, να τιμωρεί τους εχθρούς και να προσέχει να μην πάθει ο ίδιος κάτι άσχημο. Εύκολο είναι να σου μιλήσω και για την αρετή της γυναίκας: Πρέπει να διοικεί καλά το νοικοκυριό της, να διατηρεί ό,τι υπάρχει μέσα σε αυτό και να υπακούει τον άνδρα
--	--

πάλι είναι η αρετή του παιδιού, του κοριτσιού και του αγοριού, και του ηλικιωμένου ανθρώπου, του ελεύθερου, του δούλου. Είναι και άλλες πάρα πολλές αρετές, ώστε δεν έχω δυσκολία να πω για την αρετή τι είναι· γιατί σε κάθε μια από τις πράξεις και τις ηλικίες, για κάθε έργο, στον καθένα από μας βρίσκεται η αρετή· και με τον ίδιο τρόπο, νομίζω, Σωκράτη, και η κακία. Φαίνεται, Μένων, πως πολύ με ευνόησε η τύχη, αφού μιαν αρετή ζητώντας ανακάλυψα σε σένα ολόκληρο σμήνος.

Μτφρ. Β. Ν. Τατάκης. [1940].

της. Άλλη πάλι είναι η αρετή του παιδιού, αγοριού ή κοριτσιού, άλλη πάλι του γέροντα, άλλη, αν θέλεις του ελεύθερου κι άλλη του δούλου. Υπάρχουν ακόμα και πολλά άλλα είδη αρετής, ώστε δεν δυσκολεύεται να πει κάποιος τι είναι τούτη· η αρετή δηλαδή του καθενός είναι ανάλογη με κάθε πράξη και ηλικία, και αλλάζει σε σχέση με κάθε έργο. Το ίδιο ισχύει, νομίζω, Σωκράτη, και για την κακία.

Μου φαίνεται πως δοκιμάζω μεγάλη ευτυχία, Μένων, αν, ζητώντας μία μόνο αρετή, βρήκα κοντά σου σμήνος ολόκληρο.

Μτφρ. Φιλολογική Ομάδα «Κάκτου». 1993.

Γ4.

α.

γυναικός: είναι ονοματικός ετερόπτωτος προσδιορισμός (γενική κτητική) στο *ἀρετήν*.

τὴν οἰκίαν: είναι σύστοιχο αντικείμενο στο απαρέμφατο *οἰκεῖν*.

κατήκοον: είναι κατηγορούμενο στην αντωνυμία *αὐτήν* [εννοείται *τὴν γυναῖκα*] (από τη μετοχή *οὔσαν*).

πάμπολλαι: είναι (ομοιόπτωτος προσδιορισμός) επιθετικός προσδιορισμός στο *ἀρεταί*.

εὐτυχία: είναι αντικείμενο στο απαρέμφατο *κεχρῆσθαι*.

κεχρῆσθαι: είναι αντικείμενο στο ρήμα *ἔοικα* (ειδικό απαρέμφατο).

β.

«Ἄλλ' οὐ χαλεπόν, ὦ Σώκρατες, εἰπεῖν»: είναι κύρια πρόταση με ρήμα την απρόσωπη έκφραση *οὐ χαλεπόν* (ἐστίν).

«εἰ βούλει ἀνδρὸς ἀρετήν»: είναι δευτερεύουσα (επιρρηματική) υποθετική πρόταση με ρήμα το *βούλει*.